

¿Hasta cuando?

Son muchas, demasiadas ya las veces que desde estas columnas venimos clamando por la pronta y total extirpación de ese gamberrismo que campea por nuestras salas de espectáculos, como verbigracia aquellas voces que todavía oímos en la sesión de cinema del sábado por la noche.

De nuevo lo denunciemos, y en cabecera, así en mayúscula, para ver si queda un poco de atención para escucharnos.

anconora

SAN FELIU DE GUIXOLS

17 DE ENERO DE 1952

7 DIAS

Consolatrix afflictorum

¿QUÉ DEFIENDES CAPITÁN? ¿POR QUÉ LUCHAS A MORIR SOBRE LA HERIDA DEL BARCO?

A los labios del escritor sube en implorante sollozo la malsa invocación, que hiciera marinera el pintor Colom en uno de sus frescos del Oratorio de S'Agaró.

Uno no sabe, el escritor no sabe, como es o como era el «Flying Enterprise». Pero ¿acaso importa?

Un barco; es suficiente. Fuera arrogante y bello, humilde y gris; un barco. Cabe palabra más justa para expresar, por sí misma, el rey y la víctima de los mares, historia y leyenda de la doma de las aguas, de las rutas transoceánicas.

Un barco y su capitán,—unidad que hizo indisoluble no ya el Código marino, sino el arrojo y la fidelidad de un hombre—, luchan de nuevo con la galerna, después de tres victorias sobre la vida y los elementos. A sesenta kilómetros de la costa, no pudo el cable, que mantenía sujeto al remolcador, resistir el embate de viento y olas.

Y allá va el intrépido capitán con su maltrecho barco a la deriva y a merced del temporal.

Que defiendes, Capitán?

Uno a uno fueron salvados los hombres que iban a bordo, sus vidas que en ley de honor antepusiste a la tuya.

Escorado el barco, bajo un ángulo de espanto, torcido el timón, inundadas las máquinas, en fuero de buen marino, recio el temporal y amenazante, no hay código que te acusara de haberte lanzado al agua.

No es tuyo el cargamento ni los hierros de la nave. La pérdida de tu Compañía por los «Lloyds» fuera salvada.

Qué defiendes, Capitán?

Por qué luchas a morir sobre la herida del barco?

Si los hierros no son tuyos ni

remeis casolans d'aquesta naturalesa. Les seves propietats no hi havia empordanès que no les conegués. En particular a les cuineres no se les hauria acudit altre remei quan s'escaldaven. I no parlem massa de l'opinió de la pagesia que, més que d'infal·lible, arribà a qualificarlo de miraculós per talls, cremades, cops, i . . . fins per tota mena de malures!

Quan en Cané es decidia a fer el seu famós experiment, eren de sentir els comentaris del poble Que si es tractava d'una ensarronada, Que si allò era art de bruxeria Si algun pagès incrèdul es feia fort a no donar-se per convençut, sempre sorgia un admirador, el qual, després d'exposar mil raons de pès, li assegurava que els mateixos metges i els manescals l'empraven en cassos apurats. En Cané, per la seva part, es vanava de que ningú pogués titular-lo d'«embustero».

El diposit per a la distribució del Bálсам Cané, era únic i exclusiu: es reduí a l'espai de la caixeta de cuir que l'home portava penjada al coll, i com que era prou pesant, la transportava d'un indret a l'altre o la passejava carrer amunt, carrer avall, repençant-se d'un bastó per l'estil dels que usen els marxants de bestiar. Amb la pesant caixa es plantava els dilluns a Torroella, els dijous a Palafrugell, els divendres a La Bisbal i els dissabtes a Girona. Els altres dies de la setmana els destinava a les visites descompassades de Cassà de la Selva, Llagostera, Vidreres, Palamós i Sant Feliu. En aquets últims llocs, com que no s'esqueia ésser-hi en dia de mercat, es limitava a pregonar la seva mercaderia amb cantarella compassada que semblava la cançó de l'enfadós: Bálсам Cané! Bálсам Cané! Bálсам Cané! Bálсам Cané!

Els nostres tapers, per no anar a la menuda, solien comprar-li tres o quatre ampolletes a la vegada; sembla que l'experiència els va convèncer de què no hi havia remei que pogués superar al del nostre enginyós personatge.

En Cané, home primet, amb bigotás blanquinos, vestint brusa de quadrets oberta com un gec, trovà la manera de guanyar-se la vida fent un bé a l'humanitat. Sinó mireu: Caure un noi al foc, quedar-se fet una llàstima, veure'l el metge molt mal parat i pronosticar que es quedaria esguerrat, fou tot ú. Doncs bé; segons s'assegura, aquell vailet arribà a guarir del tot mercé a les virtuts del «Bálсам Cané». I qui sap si encara belluga!

Qui sap també si en algun armari cantoner no hi trovariem encara alguna de les precioses ampolletes d'en Cané; d'aquella substància d'herbes aromàtiques que el nostre incensable paísà hauria tingut més o menys temps en maceració i a sol i serena

J. SOLER C.

la carga ni la plata, ¡es tuya de corazón la gran alma de la nave!

Y la sientes palpar junto a la tuya, abrazadas....

—Sucumbiremos los dos, no gimas, ¡ánimate, mi barco, que si tú me has llevado fiel, yo no sabría dejarte! No hay códigos que me libren de la angustia de olvidarte!

No hicimos un pacto tú y yo?.

Y el barco aguanta que aguanta; contrarresta los bandazos con los que le azota el mar, con el brío de las aguas. Sabe que ha de defender, en su conciencia de barco, a su otro Yo hecho carne.

Y suspiran hombre y barco, y vencen y luchan de la mano.

Pero qué podrá un solo hombre, qué podrá la maltrecha nave contra las iras del mar, contra el fuego de las aguas, contra el viento enfurecido y la galerna alocada?.

¡VIRGEN SANTA, Marinera, pon tu manto sobre el mar, dános un bello milagro!

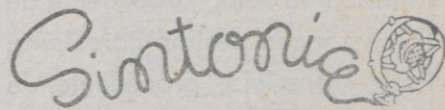
¡No querrá más el Capitán que la suerte de su Barco!

Pobre, pobre Capitán, te arrancaron de tu nave!

Y el escritor, que ha seguido, paso a paso, tus pesares, sabe que arrojarás al mar tu más hermosa medalla!

I. D'ANDRAITX

Psiquiatras en la O. N. U.

Para que no le falte nada y pueda incluso completar la colección de sus sobrantes, la O.N.U. tiene de todo y de lo más divertido y variado.

Entre las muchas sandeces que, desde que el mundo es mundo, la humanidad ha tenido que escuchar en la mayoría de Asambleas reunidas en conferencias pro paz, o pro... lo que sea, descuella la pedante declaración de ese médico psiquiatra canadiense, cuando con durísima palabra — él, el encargado de programatizar la paz — declaró la guerra a muerte al Père Noël, al afirmar que «este mito desarrolla peligrosamente en el niño la credulidad, el sentimiento de la irresponsabilidad y un complejo de terror origen de reacciones agresivas».

Ni el terror ni la agresión debe el doctor Brock Chisholm buscarlos entre los pelos canosos y patriarcales que dan al Père Noël el aire proverbial del más auténtico pacifista. El terror y la agresión están donde estuvieron siempre. ¿O es que quizás pretende Mister Chisholm culpar a los Reyes Magos de la nueva tormenta que se está fraguando?.

Que el mundo está loco, no podemos, por desgracia, ni dudarlos.

Por ello nos parece excelente el hecho de que la O. N. U. llame a consejo a unos cuantos psiquiatras. Con la condición, empero, de que lo que corrijen de sus clientes, no lo ensayen a viva voz en la Asamblea.

POL

MOVIETONE

BÀLSAM CANÉ

En parlar d'un tipus popular de Baix-Empordà, ens caldrà remuntar-nos fins a l'any 1895. Ens referim al famós Cané, que fou l'inventor i el propagandista del celeberrim «Bàlsam Cané», el remei per excel·lència per cremades i talls, i el qual tenia a Calonge la seva «central» d'activitats i el seu laboratori.

En Cané, que era sabater d'ofici, i per cert un bon sabater, i prou conegut en algunes viles importants de la nostra comarca, on venia els seus calçats d'una sola peça, s'enemistà un jorn amb els ninyols; no sabem si mogut per la saludable intenció de fer obra humanitària, o si és que pensà que com que de pega ja en tenia prou, era arribada l'hora de cercar un negoci més positiu.

Tindria en Cané uns cinquanta-cinc anys quan el seu nom es feu popularíssim en tota l'encontrada. I no creguèu que posseís els dons de la majoria dels xarlatans, ni que sapigués fer el joc de la gallina ponedora, ni que fos capaç d'engolir una bola o una espasa com ho feien més de quatre «curalotodo» que, explotant la credulitat pública, el mateix us venien pasta pels ulls de poll i les durícies, que unes gotes pel mal de queixal, o qualsevulla altre cosa, com infal·lible, mercé a llur habilitat o a llur oratòria.

En Cané es descansava només en les propietats del seu bàlsam i com que el temps corria i els resultats eren fluïxos, doncs això d'anar de carrer en carrer no donava prou, es vegé obligat a freqüentar els llocs de més trànsit, places i mercats, on deixava anar alguna màxima o alguna sentència de les seves; però, fos perquè el reperiori era migrat, fos perquè era un home més aviat sorrut, tingué d'optar per una decisió heroica que consisià en fer propaganda de la mercaderia emprant els mitjans dels propis experiments. Aquets els portava a la pràctica, amb tot el coratge, en fires o mercats, mogut per la seva perspicacia que l'incitava a fer un va-i-tot davant d'una possibilitat de liquidar en poca estona totes les ampolletes del preciós líquid groc-verdós, semblant a l'oli d'olives, estotjades en la seva caixa de cuir; es reduïen els seus experiments a ficar un dit, o una mà, o el braç dintre d'una olla d'aigua bullenta, i així és com engrescava a la gent, l'entusiasme de la qual desbordava en veure que el nostre heroi, després de separar el braç, untada vé, untada va, es quedava tant tranquil i assossegat com si hagués posat oli en un llum. Es diu que alguna vegada, després d'aver realitzat un sol experiment, se l'havia vist tornar-se'n a Calonge més trem-pat que un ginjol i amb cara de pasqua, fent dringar les monedes a la butxaca.

El nostre cèlebre químic mai traspassà els límits de la comarca. Si hagués posseït el dó d'oratòria d'un «Noi de Tona», que tenia una memòria assombrosa, prou hauria pogut donar-se a conèixer en tot el país; però tingué de resignar-se amb la seva sort i encara que a vegades el seu cor es revoltés de pensar que les qualitats del seu invent eren dignes d'universal renom, degué acómodar-se a les circumstàncies i al seu sistemàtic recorregut, el qual li reportà malgrat tot, apart de la de Calonge mateix, una bona clientela a Palamós, a Palafrugell, a Torroella i a Sant Feliu, on no hi havia «botiga» de taps que no tingués de reserva algunes ampolletes a les que hom recorria sens pèrdua de temps quan algú es tallava.

El «Bàlsam Cané» devia ésser molt semblant per les seves virtuts al Bàlsam Samarità, o al Bàlsam Tranquil, o a tants d'altres que en aquells temps feien forrolla, però cal dir que ací s'acredità tant, que fou el preferit entre els